

Slovesa - verba

Ohebný slovní druh označující činnost, stav, změnu stavu.

Dělení verb

- plnovýznamová – mají vlastní význam
 - většina sloves – spát, jíst, vědět
- neplnovýznamová – spojují se s plnovýznamovým verbem
 - pomocná – být
 - způsobová – váží se vždy s infinitivem významového verba chci spát
 - chtít, mít, umět, smět, muset, dát se, moci

Slovesné tvary

- podmiňovací **bych, bys, by, bychom, byste, by**
- příčestí
 - minulé **l, la, lo, li, ly, la** – spal, spala, spalo, spali, spaly, spala
 - trpné **n, na, no, ni, ny, na** - pálen, pálena, páleno, pálení, páleny, pálena
t, ta, to, ti, ty, ta – bit, bita, bito, biti, bity, bita
- infinitiv – neurčitek
 - t, ti, ci – psát, volati, péci

Mluvnické kategorie substantiv

- osoba a číslo

číslo jednotné

(já) mluvím

(ty) mluvíš

(on, ona, ono) mluví

množné

(my) mluvíme

(vy) mluvíte

(oni, ony, ona) mluví

- čas - tempus

- minulý = příčestí minulé + být v přítomném čase
 - mluvil jsem, mluvil jsi, mluvil, mluvíli jsme, mluvíli jste, mluvíli
- přítomný - tvarové koncovky

- mluvím, mluvíš, mluví, mluvíme, mluvíte, mluví
- **budoucí**
 - tvarové koncovky – promluvím, udělám, přijdu, nakoupím
 - infinitiv + být v budoucím čase – budu spát, budu mluvit, budu nakupovat
- **způsob - modus**
 - **oznamovací – indikativ koncovky osob**
 - mluvím, jíš
 - ve větách oznamovacích a tázacích
 - **rozkazovací – imperativ pouze koncovky 2. osoby sg a 2,3. os. pl**
 - mluv, mluvme, mluvte
 - věty, rozkazovací, zvolací
 - **podmiňovací – kondicionál přičestí minulé + podmiňovací tvary být**
 - mluvil bych, spal bys, šel by, šli bychom, šli byste, šli by
- **rod**
 - činný – konám mluvím, spím
 - trpný – je se mou konáno jsem umlčen, je uspáván
- **vid – aspekt**
 - dokonavý – dokončený děj podíval se, domluvila
 - nedokonavý – probíhající děj dívá se, domlouvá, mluví

